

CARTETAS D'AMOR

Juguet còmich en 1 acte y en prosa

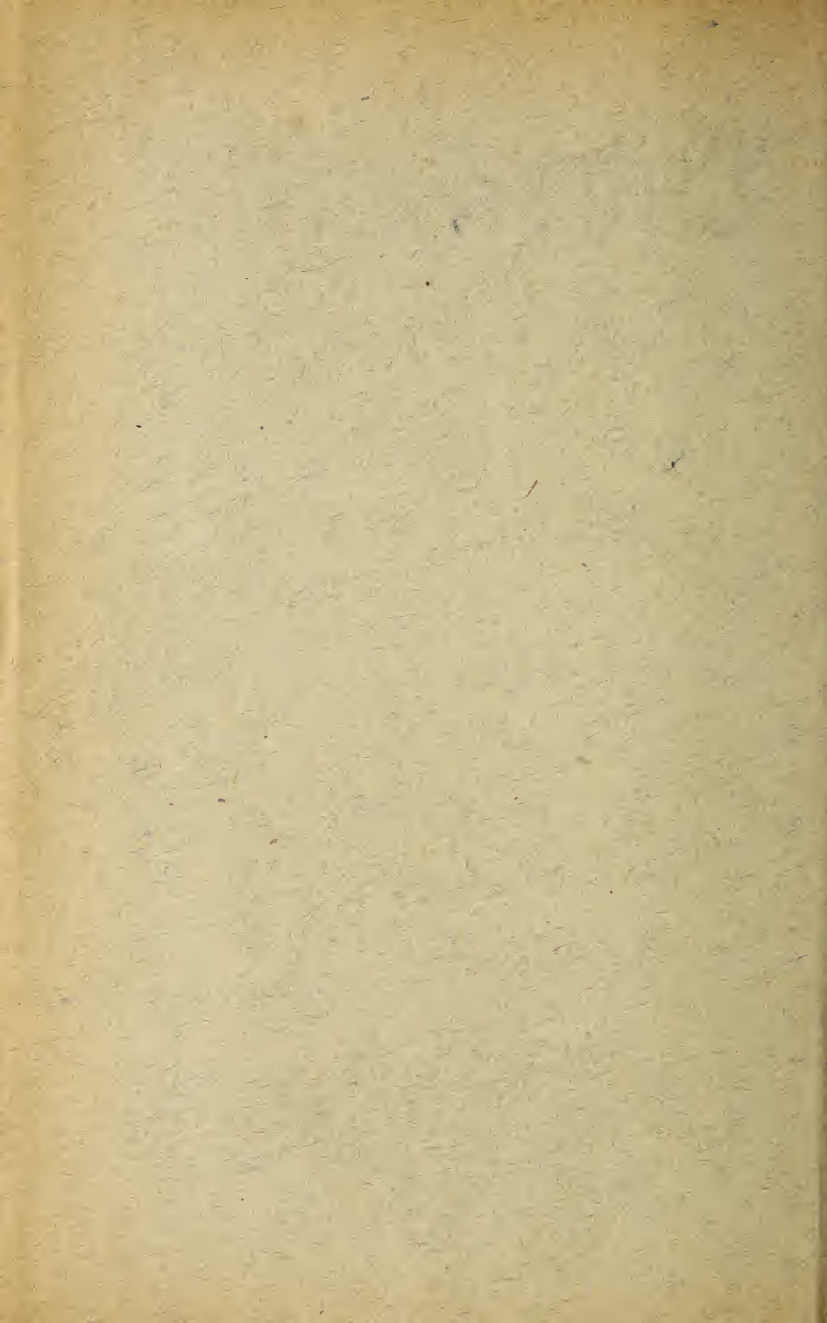
original de

LLUIS MILLÀ

LLIBRERIA MILLÀ
Sant Pau, 21; BARCELONA

1906 *

Cartetas d'amor

Juguet cómich en un acte y en prosa

original de

Lluís Millá

Estreno: SALON ARNAU, 23 d' Febrer de 1906

BARCELONA

Imprempta: Carrer de Sant Jeroni, 23

1906

REPARTIMENT

Personatjes

Actors

D. ^a ESCOLÁSTICA.	SRA. CASAJUST.
EMILIA.	» BALASTRONI.
SR. LLORENS.	SR. GUARDIA.
LLUIS.	» SAUMELL.

Dreta y izquierda del actor

Aquesta obra es propietat del autor.
La *Sociedad de Autores Españoles* es l' encarregada
del cobro de la propietat.
Reservats tots els drets que la lley concedeix.

ACTE ÚNICH

Sala de bona apariencia.

Porta al fondo y laterals. A la dreta, últim terme, finestra ab testos.

ESCENA PRIMERA

LLUIS y EMILIA passejantse ab agitació de un cap al altre d'escena.

LLUIS. No hi ha remey: aixó avuy té d' acabarse!

EMI. Té d' acabarse, sí; no hi ha remey!

LLUIS. Aixó no es viure!

EMI. Aixó es morir-se!

LLUIS. No hi ha sant que ho resisteixi!

EMI. No hi ha santa que ho aguanti!

LLUIS. Ja ho deya 'l meu pare, ja ho deya!

EMI. Prou que m' ho deya la mare!

LLUIS. Pero jo tossut...

EMI. Pero jo tossuda...

LLUIS. Res: vá sé una hora tonta.

EMI. ¿Qué hi farém? vá sé un mal pas.

LLUIS. Vaya un casori!

EMI. Vaya un matrimoni!

LLUIS. Es la planeta del home.

EMI. Es alló que diuhen: «Qui l' encerta l' endevina.»

LLUIS. Sí. «Y qui gemega ja ha rebut.» (Arc 's troban cara á cara, s' aturan de cóp, es miran ab despit.—)

Pausa curta—Esclatan ab ràbia á un mateix temps, dihent:

LLUIS. Vaig á clavarme un tiro!

EMI. Vaig á tirarme de cap al pou! (Emilia se n' vá per la dreta y Lluís per la esquerra.)

ESCENA II

Pausa—Queda la escena sola. Trucan: campaneta del pis—Altre pausa—Surten á un mateix temps LLUIS y EMILIA 's troban en la porta del fondo, y tornan al prosceni. El senyó LLORENS dins fins que s' indiqui.

LLUIS. Han trucat.

EMI. Vaig á obrí. (Are 's troban.)

LLUIS. Jo no obro.

EMI. Jo tampoch! (Sehuen cada hú en lloch oposat.)

LLUIS. Cantant.

«Dichoso aquel que tiene
su casa á flote, su camarote.»

EMI. Sí, sí; no tenías mal *camarote* ahir vespre.

Cantant.

Cuando sale el sol...

canta la perdiz,

le responde el macho...

LLUIS. ¡Qué 'n té de barra! Ara 'm diu matxo indirectament!

S. LLOR. (Dins.) Noys! Qué feu? qué feu? Qué dormiu? Mireu que 'm canso de repicá.

LLUIS. Es el meu pare.

EMI. El sogre! Pobre home!... Ell no té cap culpa de tot aixó. Vaig á obrí.

LLUIS. No, no cal que 's molesti. Ja hi vaig jo.

EMI. Com vosté vulgui. (Lluís vá á obrir.)

No, no; lo que es jo no cedeixo ni un punt ni una coma.

S. LLOR. (Sortint.) Y donchs ¿qué no 'm sentiau trucar?

LLUIS. Es... es que 'ns havíam quedat endormiscats... y...

EMI. Sí, aixó mateix .. endormiscats... y...

S. LLOR. Y planteúmelas al clatell!

LLUIS. ¿Qué vol dir?

S. LLOR. Que soch gat vell per empassarme terrossets de sucre. Ja hi torném á sé!... Ja torném á está de morritus? Vaya vaya, descarregueu la conciencia... Veyám si hi podem posarhi un pedás en aquet estrip... matrimonial. Ja sabeu que soch sastre y coneche el panyo.

LLUIS. Pare, el que es aquesta vegada, no hi valen pas remendos. El traje del meu matrimoni es un vestit esguerrat d' hetxuras; no té adop de cap mena!

S. LLOR. ¿Qué hi dius tú á n' aixó, Emilia?

EMI. Qué 'n Lluís té rahó; que es precis *cortar por lo sano*.

S. LLOR. ¿Qué s' ha de *cortar*, que s' ha de *cortar*, santa cristiana?

EMI. Es que tinch probas.

S. LLOR. Probas de qué? De modista?

EMI. Potsé sí que sigan d' alguna modisteta de bon pamet.

LLUIS. Jo també 'n tinch de probas.

S. LLOR. Las tevas deurán esser de sastre.

LLUIS. De sastre ó de sabater, que aixó encare está per descubrí.

S. LLOR. Veyám donchs, descubriu la incógnita y sabrém ahont es el cap d' aquesta troca embullada.

EMI. Jo per ara m' reservo.

S. LLOR. ¿Y tú?

LLUIS. Jo també 'm reservo.

S. LLOR. Vaya donchs quedém reservats. ¿No es aixó?

ELS DOS. Aixó mateix.

S. LLOR. ¡Ximplicis! més que ximplicis! Sembla mentida que sigueu del modo que sou, y no sigueu d' altre manera per no sé lo que ara sou!

ELS DOS. ¿Qué?

S. LLOR. Uns tocats del ala, uns baligas balagas, uns caps sense solta! Tot aixó y res, es... total res!

EMI. No ho cregui, es molt.

LLUIS. Més del que pot pensarse.

S. LLOR. Jo m' ho penso tot. Aquets disgustos amorosos son els gustos de torná á fer las paus, demá ó demá passat.

LLUIS. No ho cregui.

EMI. No ho pensi.

S. LLOR. Mireu, quan váreig casarme ab ta mare... (A 'n Lluís.) tú encare no havías vingut al mon, cada setmana 'ns ne pensabam una de nova perpeguernos barallar. Un día, millor dit, una nit ¿sabeu quina me 'n vá fer?

LLUIS. Miri pare, ara no es cas d' explicá historias; dispensi, pero...

S. LLOR. Oh! es qu' aixó es una historia certa. Afigureus que...

EMI. (No poguentse aguantar). Jo no 'm figuro sino que 'l meu marit es un pillo! un poca vergonya, un llibertí... un...

S. LLOR. *Atto, alto* noya! ¡Quin xáfech! Será precis anar á buscá un parayguas! ¿Qué hi dius tú á n' aixó, fill meu?

LLUIS. Jo 'l que dich, que lo millor que podém fer es aná á buscá un capellá porque ens des-casi.

S. LLOR. Home, no t' ho prénguis tant á la valenta. Me sembla que no ni ha per tant.

LLUIS. N' hi ha per xó y molt més.

S. LLOR. Calma, calma, no 't precipitis. El matrimoni es un problema que segons com se miri...

LLUIS. Miri 'l pel cantó que vulgui, la vida aixís es impossible.

S. LLOR. El problema de la vida.

LLUIS. No 'm vingui ab matemáticas, pare porque tampoch ne treurém l' aigua clara d' aquesta situació.

S. LLOR. Válgam Deu! Y tú qué hi dius, noya?

EMI. ¿Qué vol que diga? Que hi han cosas en el mon que no tenen adop.

S. LLOR. No ho creguis. Tot ne té d' adop. Mira,

aquestas sabates que porto, estavan tan atropelladas que semblava que no podían aprofitarse, y *sin embargo*, ab mitjas solas y talons que ni hi han posat semblan novas.

EMI. (¿Ahont surt are ab las sabatas?)

S. LLOR. Veyeu com per tot hi ha remey!

LLUIS. No, pare, no; en el meu, matrimoni no hi valen mitjas solas y talons.

S. LLOR. Bé també s hi poden cambiá las gomas.

LLUIS. No n' hi ha prou.

S. LLOR. Las bigoteras...

LLUIS. Tampoch!

S. LLOR. Caramba, donchs digas que tan se val comprá calsat nou.

LLUIS. Aixó mateix.

S. LLOR. Be, si, pero aixó no pot ser. ¿No 't sembla, Emilia?

EMI. Lo que me 'm sembla es que están fent unas comparacions poch dignas del cas.

S. LLOR. Voleu fer el favor de dirme quin cas es aquet?

EMI. Un cas molt serio.

LLUIS. Tan serio, que no més té una solució.

S. LLOR. ¿Quina?

LLUIS. Ja ho he dit abans y ho repetiré mil vegadas si es precis.

S. LLOR. Digas, per que jo no ho recordo bé.

LLUIS. La separació en tot y per tot.

S. LLOR. Jesús, María Joseph! ¿Qué dius ara?

EMI. Diu lo que jo també dich. Aixís no podém seguir ni un día més.

S. LLOR. Me deixeu de pedra *malva*! Pero ¿qué us passa? Parleu clar d' una vegada.

EMI. Passa que ell, es un *pérfido*!

LLUIS. Y ella una *pérfida*! (Rápit.)

EMI. Un malvat!

LLUIS. Y ella una malvada!

EMI. Y un traidor!

LLUIS. Y una traidora!

EMI. Un tigre! (Més rápit.)

- LLUIS. Una pantera!
EMI. Y un pillo!
S. LLOR. Y ella una *pilla*! ¿no es aixó?
LLUIS. Aixó mateix!
EMI. Está enterat ara?
LLUIS. Ha comprés ja?
S. LLOR. Gens ni gota. Si no torneu á comensar y no parléu ab més calma y rahó, continuo á las foscas.
LLUIS y Bueno, donchs: té de sapiguer que he trobat
EMI. una carta la cual proba clarament la false-
tat de...
S. LLOR. Alto el fuego!
EMI. {D' aquest home! (Continuant.)
LLUIS. {D' aquesta dona. Que m' está matant de mica en mica ab tota la poca vergonya y malas entranyas d' un esprit infernal vingut al mon per torturá la meva ánima y...
S. LLOR. Y demano parlament! (Veyent que no pot ferlos callá se treu un mocadó blanch y l' eleva ab la punta del bastó). Aixeco bandera blanca!

ESCENA III

Dits D.ª ESCOLÁSTICA pel fondo.

- ESCOL. ¿Qué son aquets crits, que se senten desde l' carrer, fent aturar la gent que passa?
S. LLOR. {Bó! Are sí que la farém bona!
ESCOL. ¿Qué passa, noya?
EMI. No rés, mare.
LLUIS. No rés? Molt!
ESCOL. Bé, esplicat.
EMI. Ell li esplicará milló.
LLUIS. Ella li dirá que es la interessada.

(Se 'n ván cada hu al seu cuarto.)

ESCENA IV

ESCOLÁSTICA y Sr. LLORENS.

- ESCOL. ¿Y vosté, que fá volá 'ls coloms?
S. LLOR. ¿Coloms, diu? No, no 's tracta pas de coloms, ara.

- ESCOL. Donchs de qué 's tracta?
- S. LLOR. Es tracta d' una cosa que encare no hi pogut entendre, véliaqui.
- ESCOL. Donchs quedém enterats. Té unas *esplicaderas* que pot aná á tot arreu, vegi.
- S. LLOR. Ah! si senyora, sí que puch aná á tot arreu. Ja ho crech! y ab la cara ben alta que hi puch anar.
- ESCOL. Que pot sé vol dir que jo no hi puch anar ab la cara alta?
- LLOR. Aixó vosté s' ho sabrá.
- ESCOL. Per 'xó que ho sé, dich lo que dich.
- S. LLOR Jo també dich...
- ESCOL. Vosté no diu rés que valgui la pena de sé escoltat.
- S. LLOR. Adios, Pardo Bazan!
- ESCOL. No m' insulti!
- S. LLOR. Qui jo? No m' agrada perdre 'l temps segons ab qui.
- ESCOL. Que es alguna indirecta aixó?
- S. LLOR. Vosté dirá.
- ESCOL. Senyó Llorens, senyor Llorens! Miri que si m' busca. 'm trobará!
- S. LLOR. Mal aniríam que la tinguéssim que fer cridar pe 'l nunci.
- ESCOL. A mí ningú m' ha de cridá per rés. Y *en fin*, no 'ns apartém de la qüestió.
- S. LLOR. No 'ns apartém. Vosté dirá de que s' tracta.
- ESCOL. Se tracta de sapiguer qué 'ls hi passa als noys.
- S. LLOR. Als noys els passa lo que no está bé que 'ls hi passi.
- ESCOL. Quedém enterats. Ab las sevas *esplicaderas* no crech pas que 'ns entenguém
- S. LLOR. Ab vosté es molt difícil d' entendrers.
- ESCOL. Sembla que parla ab *retint n...*
- S. LLOR. Parlo com deu parlar tot home formal y sério.
- ESCOL. Sério diu? No li veig la serietat.
- S. LLOR. A vosté tampoch se li veu lo que verda-

rament es.

ESCOL. ¿Qué soch jo? Digui.

S. LLOR. Una especie de sirena robellada.

ESCOL. No l entench.

S. LLOR. Ja ho diu l' adagi: «Ja pots xiulá si l' ase no vol beure.»

ESCOL. L' ase será vosté.

S. LLOR. Senyora Escolástica, senyora Escolástica, tingui compte com parla!

ESCOL. Senyó Llorens, senyó Llorens, miri bé com enrahona.

S. LLOR. Vosté encara no 'm coneix bé, vosté no sab qui soch jo.

ESCOL. Prou que ho sé qui es, un infelís alcalde de barri ab més pretensions que 'l rey de las Indias.

S. LLOR. ¿Qué se embolica de las Indias? Ja sab el que diu?

ESCOL. Massa!

S. LLOR. Gens ni gota.

ESCOL. ¿Vosté no es alcalde de barri?

S. LLOR. Ab molta honra, si senyora. Soch alcalde, soch caixé del Monte-pío de Sant Eustaqui; soch sócio fundador de Sant Crispulí, soch dels que 'n la professó del Corpus portan el tálam; soch sastre acreditat; soch padrí de catorse criaturas; soch suscriptor del *Brusi* y finalment, soch un home que no he faltat en lo més mínim á cap persona del mon... ¿Ho té entés, donya Escolástica?

ESCOL. Donchs jo també soch de dos Monte-píos; també tinch banch reservat en la parroquia del Pi; també soch de la Junta de Damas. *El Socorro* també llegeixo el *Brusi*, y també soch padrina de molts àngels de Deu. Soch més á més, llevadora passada, y la meva honradesa y cristiandat es ben reconeguda per tot el barri del Padró. ¿Ho té entés, senyó Llorens?

S. LLOR. Bueno, y qué?

ESCOL. Que no soch una qualsevol.

S. LLOR. Ni jo un *qualsevulga*!

ESCOL. Vosté lo que es, un fals; un seductor, un *perjuro*, com diuhen els castellans.

S. LLOR. Y vosté un cap de pardalets com diem els catalans. Ja 's veu ben bé que es mara de la seva filla, ja.

ESCOL. Y vosté pare del seu fill.

S. LLOR. Ben net que ho soch.

ESCOL. Prou que se li coneix.

S. LLOR. Encara 'm farà enfadà. ¿Qué es lo que se 'm coneix?

ESCOL. El sistema de fer patir á las donas. Com que son tan guapos...

S. LLOR. Més que vosté, mona del Parque!

ESCOL. ¿Qué m' ha dit? ¿Qué m' ha dit! ¡Mona! ¡Mona jo! ¡Ay! ¡ay! A mí m' agafa l' *histérich*! ¡Ay! ¡ay! que m' agafa! que m' agafa!

(Cau desmayada en brassos del senyor Llorens.)

S. LLOR. Ja l' ha agafat!—¿Y are qué n' faig d' aquet farcell? Veurás, el deixarà aquí.

(La deixa en un silló de la dreta.)

Aixó dels desmayas de las donas tot son romansos. (Sen vá per el fondo.)

ESCENA V

ESCOLÁSTICA desmayada, LLUIS sortint del seu cuarto.

LLUIS. ¿Encare no s' han acabat las cuestiones?—¿Qué veig? donya Escolástica ¡la sogra desmayada! Potser fá la adormida. ¡Sogra! ¡Sogra! (Tocantla.)

No, no. Sembla que ho está de debó. Cridaré á la Emilia... No, millor será que vagi jo mateix á buscar alguna cosa per olorar... Potsé á la cuyna. (Se 'n vá per la porta 2.ª esquerra.)

ESCENA V

ESCOLÁSTICA desmayada EMILIA per la primera dreta.

EMIL. M' ha semblat com si sentís... ¿Qué miro?

- Mare! mare!... ¿Qué té? ¿qué li passa?
- ESCOL. ¿Ahont soch?
- EMIL. Als meus brassos.
- ESCOL. ¿Est tú, filla meva?
- EMIL. La mateixa. Pero digui; ¿qué ha sigut tot aixó?
- ESCOL. Aixó ha sigut que 'l teu sogre es un pilló, un mal home!
- EMIL. ¡Ell!
- ESCOL. Ell, sí, ell, que m' ha dit mona del Parque, afegint que tan tú com jo som unas quals-sevols!
- EMIL. Aixó ha dit? Ay! ay! M' ofego! Ayre! ayre! No puch més! (Cau desmayada en lo mateix silló en que ho estava abans D.ª Escolástica.)
- ESCOL. Emilia! filla meva! Noya! Ay Deu meu! No 't moris! Espérat... Al seu quarto trobaré alguna essencia.

ESCENA VI

EMILIA desmayada y LLUIS ab una botella de llauna.

- LLUIS. No trobo més que petroli. Tingui, ensumi. ¡Eh! ¿Qué es aixó? ¿Qué fém jochs de mans? Hi deixo la sogra y hi trobo la dona. ¡Vaya un cambi mes particular.

ESCENA VII

Els mateixos y D.ª ESCOLÁSTICA ab una ampolleta d' essencia.

- ESCOL. Cuyta noya, olora, olora.
- LLUIS Jo crech qu' avuy m' he llevat... No somío,
- ESCOL. Ja retorna.
- EMIL. Ay mare meva! (Ab gran crit.)
- ESCOL. Plora filleta meva, plora, que aixó sempre *desvapora* 'l cap.
- EMIL. ¡Qué soch desgraciada!
- LLUIS. ¡Vaya un paper que estich fent!
- ESCOL. Qué fá vosté aquí?
- LLUIS. No ho sé pas.
- ESCOL. ¡Qué es aixó? La botella del petroli!

EMIL. Ja ho veu, mare! Volia *empetrolarnos!* Aném, aném, que 'm fá horror! Assessino!...
(1.ª lateral dreta.)

ESCENA VIII

LLUIS.

LLUIS. Si ho entench que 'm pelin! Sembla talment que juguém á fet. Oh! donchs lo que es jo no estich pas per jochs. El cas es sério, molt sério!... Jo no m' he casat per fer el paper de D. Juan Calsas, ni *mucho ménos*. No faltaba més. Aquesta vegada, jo tinch tota la rahó, tota; y més á més las probas del meu desespero. (Mostrant una carta.)

Aquí están, aquí. Carta d' amor ab totas las circunstancias agravantes. (Llegint.)

Anguel de mi ilusión: *saberás* como cada día te quiero más firme. Mañana te espero donde tú ya sabes para ir á pasear y *prender* café y después á ver algún *cimatógrafo* nuevo.—Tu yo es mi corazón y tuya siempre será tuya —E. R.—E. R... Elvira Recasens. Sí, sí, no falla. Ho veig clá com el sol de mitj día, y encare m' sembla mentida! ¡Malvada!...

ESCENA IX

LLUIS.—D.ª ESCOLÁSTICA

ESCOL. Escolta, Lluís; es indispensable que tinguém una *circunferencia* tots dos.

LLUIS. Digui.

ESCOL. La noya...

LLUIS. La seva filla per mí ja está ben llesta, y vos té també. Veliaqui.

ESCOL. Qué vols dir?

LLUIS. Me sembla que parlo clarament.

ESCOL. Tot lo que vulgas, pero encare no acabo d' entendre.

LLUIS. Miri sogra; aquestas cosas desgraciat del que las enten.

- ESCOL. Encare l' entench menos.
LLUIS. Vosté, com totas las donas, no entenen sino 'l que 'ls hi convé.
ESCOL. A mí m' convé tot.
LLUIS. Donchs ja s' ho pot quedá.
ESCOL. El qué?
LLUIS. Tot, inclús la seva filla.
ESCOL. ¿Jo? Qué vols que n' fassi de la noya?
LLUIS. Subástila! Vegi quí 'n dona més.
ESCOL. ¡Ay peca vergonya! Vaya quin modo de rebregar á la familia! ¡Ay! ay! ay! Jo no sé qué m' agafa!... No sé que m' agafa!...
LLUIS. Un' altre vegada li agafa?
ESCOL. ¡Ah!... (Se desmaya en el silló)
LLUIS. Vaya, *buenos!* (Se 'n vá per lateral esquerra.)

ESCENA X

ESCOLÁSTICA tot seguit EMILIA

- EMIL. Mare! qué miro? Altre cop desmayada?
ESCOL. No! ara no! (Aixecantse de cop.)
Aixó del desmay es un recurs de molt efecte pe 'ls homes.
EMIL. ¿Vol dir?
ESCOL. No ho duptis. Aixó y els atachs de nervis, sempre donan bon resultat.
EMIL. Ahont es ara 'n Lluís?
ESCOL. S' ha tancat al seu cuarto. Vaig á veure que fá.
EMIL. Pel forat del pany no ho veurá pas, perque es molt petit y s' hi ha deixat la clau...
ESCOL. Calla! Ja sé per ahont el veuré.
EMIL. Per ahont?
ESCOL. Per la finestra de la cuyna que vé casi devant de la del seu cuarto.
EMIL. Té rahó. Anemhi.
ESCOL. No, no vinguis tú. Convé que si surt de cop te trobi aquí, perque no sospiti que 'l vigilé.
EMIL. Ben pensat; pero si veu que vosté 'l vigila

mourá un escándol.

ESCOL. No hi ha por. M' amagaré derrera la cortineta. (Se 'n vá per la segona esquerra.)

ESCENA XI

EMILIA

EMIL. ¡Qué soch desgraciada! Als tres mesos de matrimoni, ja véurem despreciada pe 'l meu marit. ¿Y qui será la preferida? Alguna vehina, segurament. Sols aixís se pot comprendre que l' lloch destinat per la correspondencia sigan 'ls testos de la finestra. Oh! prou es alguna del vehinat entranta á la casa. Pero ¿quí pot ser?... La carta no deixa entreveurer res. (Treu una carta.)

Veyám, tornémla á llegir per centéssima vegada. (Legint.)

Diu així.—«Amor de mis amores, ilusión de mis sentidos, único pensamiento: Sabrás como sin tí la vida me es imposible. Sabrás como te quiero de una manera atroz. Sabrás como yo te haré muy feliz, y sabrás que deseo hablar contigo á solas y decirte muchas cosas bonitas. Tuyo siempre, L. V. ¿Qué tal? L. V. Luís Vidal. Si, no hi-ha dupte. ¡Pillo! infame! Quina manera d' enganyarme!—«Amor de mis amores .. Ilusión de mis sentidos...» — Sí, sí; las mateixas paraulas que gastava de solter. No m' ho diu aixó ara, no!—Las parauletas dolsas las guarda per las altres donas! Per mí sols reganys y malas caras. Aixís son tots els homes!

ESCENA XII

La mateixa y D.ª ESCOLÁTICA

ESCO. . Noya! noya!

EMIL. ¿Qué hi ha mare? ¿Ja ha vist lo que fá 'l meu marit?

ESCOL. Sí; escriu.

- EMIL. Escriu? Sí, alguna altre carteta d' amor!
ESCOL. No ho sé! Ara lo que has de fer, es deixarme sola.
EMIL. ¿Per qué?
ESCOL. Perque he vist per la reixa de la escala que torna el senyor Llorens y vuy tení una *circunferencia* ab ell.
EMIL. ¿Qué li vol dí?
ESCOL. Vés, vés al teu cuarto; ja ho sabrás després.
EMIL. Bueno, vosté mateixa. (Se 'n vá primera dreta.)
ESCOL. Ara jo, ha continuá 'l desmay.
(Fingeix desmay en lo mateix silló d' abans)

ESCENA XIII

E-COLÁSTICA desmayada y el Sr. LLORENS pel fondo.

- LLOR. ¿Encara dura 'l desmay? Caramba! Pot-se sí que aixó es veritable! No crech que siga morta, pero... me sembla sentí certa furtó... qué... ¿Si s' estará descomponent?
(Reparant en la botella del petroli.)
¿Qué es aixó? ¿Petroli?—Sí. ¿Si haurá begut per envenenarse? Pero no pot sé, per que...
ESCOL. ¡Ay! .. (Ab desfálliment.)
LLOR. Ja sembla que respira... Vaja, menos mal si no es morta. ¡Quina feynada 'ns daria si la teníam que enterrar!
ESCOL. (De prompte.) Aixó es lo que vosté voldría, pero per ara no hi ha por!
LLOR. Ja ho veig, ja!
ESCOL. Tant es que ho vegi com que ho senti, mal cor!
LLOR. Aquesta dona es boja.
ESCOL. Ay! ay! que 'm torna á agafar!
(Se torna á desmayá.)
LLOR. Ja li torna! Ara sí que no la crech. Passarho bé. (Se 'n vá pe 'l fondo.)

ESCENA XIV

ESCOLÁSTICA després LLUIS

ESCOL. Està vist que aixó dels desmayes han vingut molt á menos: están molt desacreditats.

(Lluis surt molt depressa y vestit per sortir al carrer.)

Aixó? Ahont vás tant depressa?

LLUIS. ¿Que li haig de demaná permís per sortir?

ESCOL. No farías rés de més si ho féssis aixís.

LLUIS. Lo que vosté ha de fer es no ficarse allá ahont no la demanan.

ESCOL. Aixó 'm dius á mí, quan ab una paraula 't puch confondre?

LLUIS. A mi?

ESCOL. A tú, sí. Puch confondrert, esmicolarte, pulverisarte!

LLUIS. Miri sogra, si vol que 'ns entenguém d' una vegada, parli clar; presenti probas de las sevas acusacions, y no 'm vingui ab misteris ni paraulas doblas.

ESCOL. ¿Probas vols? La noya las té, y ben palpables.

LLUIS. Lo que té la seva filla, es molta barra!

ESCOL. ¡Ay, mal home! Aixó es insultá á la familia! Aixó jo no ho puch permetre... aixó... (Apart.) (Ara sí que m' sembla bona ocassió per desmayarme!) ¡Ay! ay! M' ofego! Ah! ¡Oh! ¡Ah!
(Se desmaya en brassos d' ell.)

LLUIS. ¡Bó! Ara sí que l' hem esguerrada! — Sogra!... Sogra!... Tot aixó no será rés. Las cosas ben esplicadas... De vegadas resulta que...

(Ella fá moviments nerviosos.)

¡Caramba! Sí que la ha agafada forta!...

Posémla aquí. (Al silló.)

No li faré ensumá petróli, porque qui sab que 's pensaria! La ruixaré ab aygua. Vaig á buscarne. (Se 'n vá per la segona esquerra.)

ESCENA XV

ESCOLÁSTICA y EMILIA

- ESCOL. Aquesta vegada sí qu' ha fet efecte 'l desmay! Se veu qué l' meu gendre no es tant descregut com el seu pare. Aixó no deixa de ser una bona condició por un marit.
- EMIL. (Sortint.) Pero mare, ja torném á tenir crits? Aixís no acabarem may!
- ESCOL. Déixam fer á mí y anirás bé.
- EMIL. Pero es que...
- ESCOL. Mira, desmayat aquí.
- EMIL. Pero...
- ESCOL. Fés lo que 't dich.
- EMIL. Bueno donchs. Ah! Ja estich desmayada.
(En el silló.)
- ESCOL. Y ara jo... Centinella y *ojo alerta!*
(Se 'n vá per la primera dreta.)

ESCENA XVI

EMILIA fingint desmay: LLUIS ab una galleda d' aygua.

- EMIL. No sé pas que vol fer la mare.
- LLUIS. No tenian ni una gota d' aygua. N' he tingut de treure una galleda.
- EMIL. (Qué porta aquí? Veyam si 'm clavará una *ducha...*)
- LLUIS. ¡Qué miro! Altre vegada la dona! Aixó ja es massa! Aixó es volguerme apurá la paciencia! Aixó es burlarse de mí! Aixó...

ESCENA XVII

Els mateixos y el Sr. LLORENS pe 'l fondo y D.ª ESCOLÁSTICA per la dreta.

- S. LLOR. Aixó es pura comedia!
- ESCOL. Aixó es que vostés son uns mónstruos.
- S. LLOR. Y vostés unas *mónstruas!*
- ESCOL. Jo! jo!

S. LLOR. Vosté y la seva filla. Ja li he dit cent vegades, y ho repeteixo altres cent.

ESCOL. Válgam Jesús!

(Cau desmayada en una cadira aprop de Emilia.)

LLUIS. Pare, s' han desmayat.

S. LLOR. Déixalas estar. Si en tot el día no fan altre cosa que desmayarse. Se veu que 'l tenen ben ensajat el paperot que fan.

LLUIS. Pero es que...

S. LLOR. Créume, noy, no t' hi cap-fiquis y desprecialas aquestas ridiculesas.

EMIL. (Jo no sé que fer; si torná al coneixement, ó continuá desmayada.)

ESCOL. (Aguántat, noya aguántat, tan com púguis.)

LLUIS. Te rahó, sí; lo millor es despreciarho tot aixó.

(Fent ademan de marxar.)

EMIL. (Ay mare que se 'n vá! Jo m' retorno!)

ESCOL. (Aguantat una mica més; fés un esforços.)

LLUIS. Pero deixarlas aquí desmayadas...

S. LLOR. ¿Vols veure cóm retornan totas dugas?

LLUIS. ¿Cóm?

S. LLOR. Mira, aixís. (Agafa la galleda y fá ademan de tirarshi tota l' aygua per demutt.)

LAS DOS. ¡Ay! (Retornant ab gran xisclet.)

S. LLOR. ¿Ho veus? Recepta infalible. Ab ta mare, que al cel siga, feya 'l mateix, y sempre ab bon resultat.

ESCOL. Malas entranyas!

S. LLOR. Una bona *ducha* may hi está de més; refresca las potencias y treu la tonteria.

ESCOL. No sé com té valor per dir ni una paraula.

S. LLOR. Donchs qué vol que 'm fássi de la llengua? Tallarla?

ESCOL. Més valdria.

S. LLOR. Per vosté potsé sí, pero per mí no.

ESCOL. Ho crech.

LLUIS. Bé, vaya, ¡prou! Aixó aviat resultarà la cansó del enfadós.

EMIL. Ben segú.

- LLUIS. Ab vosté no hi parlo, donya Emilia...
(Ab retintin.)
- EMIL. Donchs jo ab vosté sí que hi parlo, senyó Lluís.
- LLUIS. Tot serà que jo vulgui contestarli.
- EMIL. Aixó serà una proba mes de poca educació.
- LLUIS. Digui de molta discreció y estarà mes en lo cert.
- S. LLOR. Ay, ay! ¿Ara us enfileu vosaltres? Aixís no acabarem may.
- ESCOL. Ben segú.
- S. LLOR. Ab vosté no hi parlo, senyora Escolástica.
- ESCOL. Donchs jo ab vosté sí que hi parlo don Llorens.
- S. LLOR. Donchs miri, jo, ni menos *la escucho*.
- ESCOL. Aixó proba que es vosté...
- S. LLOR. Ep! *cuidadito* ab el parlar. Se creu que no las entench las indirectas?
- ESCOL. Jo de vosté no crech res.
- S. LLOR. Donchs jo de vosté ho crech tot.
- ESCOL. ¿Qué vol dir ab aixó? (Encarantsi.)
- S. LLOR. Y vosté? (idem.)
- ESCOL. Res... (Se n' vá 1.ª dreta)
- S. LLOR. Donchs jo també, rés! (Se 'n vá primera esquerra)

ESCENA XIX

EMILIA y LLUIS

- LLUIS. Vaya, aquesta casa sembla la sucursal de San Boy.
- EMIL. Ja ho pots ben dir.
- LLUIS. Aixó no pot continuar de cap de las maneres.
- EMIL. Fà estona que estich pensant lo mateix.
- LLUIS. Per lo tant es precis pendre una determinació enérgica, radical!
- EMIL. Hi estich conforme. ¿Se pot saber quina es la teva solució?
- LLUIS. Molt sencilla: la separació.
- EMIL. Aixó mateix. M' agrada: que cada hú pren-

gui lo seu... y *si te he visto no me acuerdo!*

LLUIS. Ni més ni ménos.

EMIL. Ni ménos ni més.

LLUIS. Campi qui pugui.

EMIL. Y tal día farà un any.

LLUIS. *Y aquí paz y después gloria.*

EMIL. Y com que no vuy rés que no siga meu...

LLUIS. Ni jo rés que meu no siga...

EMIL. Aquí t' entrego aquesta carta d' amor.

LLUIS. Y jo aquesta altre. (Cada hu una carta.)

EMIL. Perque la entreguis á qui vá dirigida.

LLUIS. Perque la remetis á qui la espera.

(Prenentse las paraulas de la boca y entregántse las cartas.)

EMIL. ¿Qué dius?

LLUIS. ¿Qué t' embolicas? (Tots dos llegeixen.)

EMIL. No entench...

LLUIS. No sé...

EMIL. No es téva aquesta?... (La que li ha entregat.)

LLUIS. No.

EMIL. Encare ho negas?

LLUIS. Y es clar que ho nego.

EMIL. La firman las tevas inicials L. V. Luis Vidal.

LLUIS. Tot lo que vulguis: pero aixó no es escrit meu.

EMIL. ¿Cóm que no?

LLUIS. Com que no. Yo no faig aquets gargots.

EMIL. Aixó es per dissimulá la lletra.

LLUIS. Jo no tinch necessitat de dissimulá rés. Tú sí que 'n la carteta aqueixa que t' hi entregat apretas la ploma perque no se 't conega l' istil inglés de la teva escriptura.

EMIL. Jo!

LLUIS. Pero la firma 't delata. E. R. Emilia Recasens.

EMIL. Aixó jo no he escrit may de la vida.

LLUIS. ¿Qué no?

EMIL. No.

LLUIS. ¿Sabs ahont l' he trobada aquesta carteta?

- EMIL. No; tú dirás.
LLUIS. Entre las flors dels testos de la finestra.
EMIL. Allí he trobat jo la que tú tens.
LLUIS. ¡Qué es estrany aixó!
EMIL. Estrany fins á cert punt, porque lo que jo comprench es que 'ls testos serveixen de *correo del amor*.
LLUIS. Pero ¿per qui?
EMIL. Tú ho sabrás.
LLUIS. Te juro que no sé rés.

ESCENA ULTIMA

Els mateixos y Senyor LLORENS y ESCOLÁSTICA, quins cada hu desde la seva porta ha escoltat desde mitja escena.

- S. LLOR. Veyám noys, veyám aquestas cartas.
ESCOL. Veyám, noya, fesme el favor...
LLUIS. Tingui, pare. (Entregantli)
EMIL. Tingui mare. (idem.)
S. LLOR. Pero si aquesta carta es meva.
ESCOL. Y aquesta meva.
EMIL. }
LLUIS. } ¿Cóm s' entent?
S. LLOR. Veurás, veurás, parlem á pams. Com que la senyora y jo... ¿sabs?...
ESCOL. Com que el senyor y jo... ¿comprends?...
S. LLOR. Com qu' ella es viuda y encare pot aprofitarse...
ESCOL. Com que 'l senyor es viudo y encara fá de bon veure...
S. LLOR. Y un home sol...
ESCOL. Y una dona sola...
S. LLOR. Haviam pensat que...
LLUIS. Sí, sí no s' escarrassi més. Ja ho comprench tot.
EMIL. Els testos feyan de carter... ¿no es aixó?
ESCOL. Aixó mateix.
S. LLOR. Pero com que vosaltres haveu trobat las cartas...

ESCOL. Y las cartas ván firmadas ab nostres initials...

LLUIS. Que resulta que també son las nostras — ha nascut tot l' embolich de celos y discordias matrimoniales, y molt més haben quedat las cartas sense contestació.

ESCOL. Aixó mateix. Perdonam noya.

S. LLOR. Dispensa, noy.

LLUIS. ¿Pero vostés estant ben determinats... á...

(Fent signos de casament.)

ESCOL. Jo... Si ell me promet fer bondat...

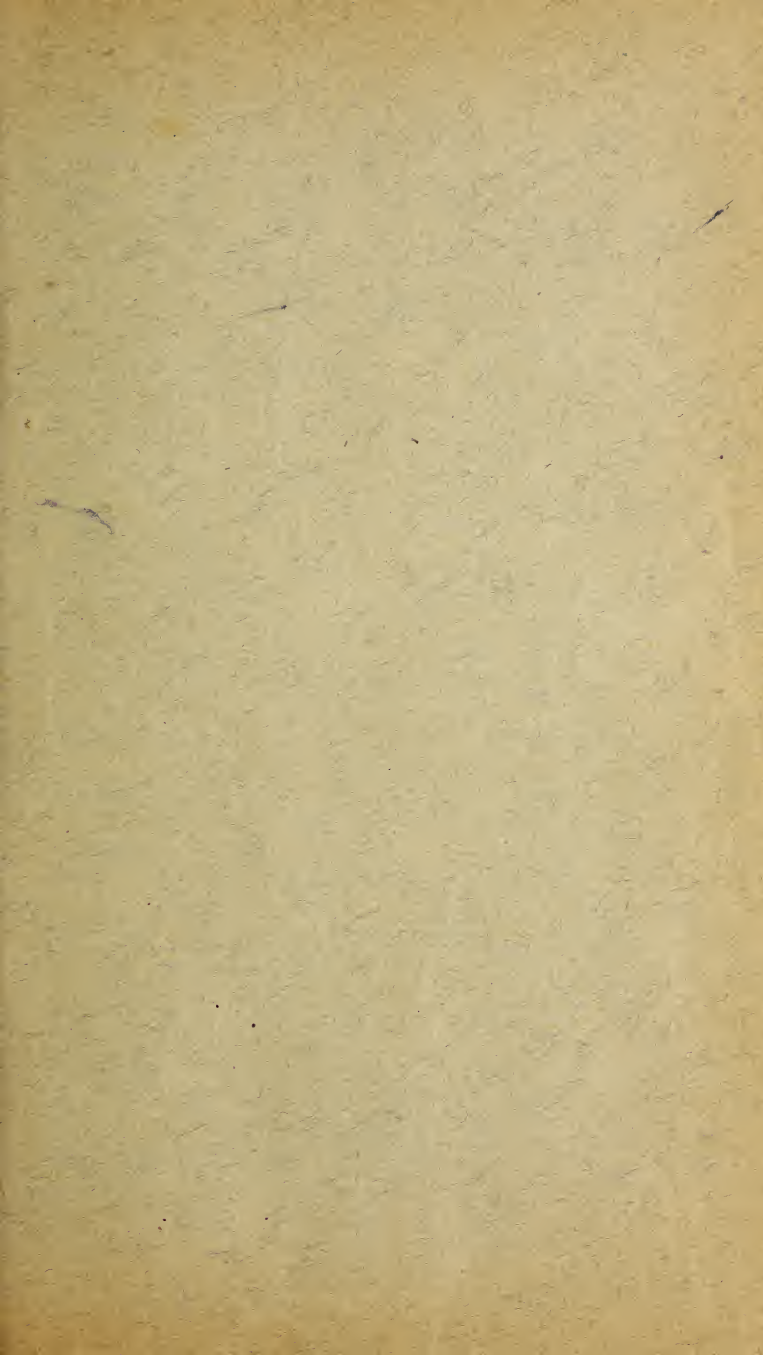
S. LL R. Jo... si ella promet no desmayarse més...

ESCOL. Ho prometo.

LLUIS. Donchs si vostés de tot cor
per estimació s' uneixen,
no més li falta al autor
veure si aquí 'ns aplaudeixen
estas *Cartetas de amor*.

PROU

⇒ Catalanas ⇐

Donas Homes		Actes	Autors	Preus
1 7	Els Tremendos.	juguet 1 vers	J. Asmarats. . .	UNA PESETA
1 3	Las orellas de D. Pau.	» 1 prosa	J. Molgosa . . .	
1 1	Renyinas d'enamorats	diálech 1 »	Ll. Millá.	
1 2	A cal callista	juguet 1 »	J. Asmarats. . .	
2 2	Cartetas d'amor	» 1 »	Ll. Millá.	
1 1	La capsa de rapé	diálech 1 »	»	

Aquesta Galeria publicarà obras de distints autors
Se facilitan catálechs